

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про статус учасників забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави та критичної інфраструктури на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту

Верховна Рада України, визнаючи особливу суспільну значущість виконання трудових, службових та інших суспільно необхідних функцій на територіях активних бойових дій в умовах збройної агресії проти України, ухвалює цей Закон з метою визначення правового статусу таких осіб та встановлення гарантій їх соціального захисту, які застосовуються у порядку та строки, визначені цим Законом.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Предмет регулювання та основні завдання Закону

Цей Закон визначає правовий статус осіб, які починаючи з 24 лютого 2022 року у період дії воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, та продовженого у встановленому законом порядку, фактично та особисто виконували або виконують трудові, службові, управлінські, рятувальні, правоохоронні, судові, адміністративні, технічні, експлуатаційні, комунальні, медичні, соціальні, освітні, транспортні, енергетичні, цифрові та інші суспільно необхідні функції на відповідних територіях.

Законом установлюються умови набуття, підтвердження, обліку та скасування статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій у разі його безпідставного набуття, а також гарантії соціального, трудового, службового, податкового, страхового, медичного, реабілітаційного, безпекового, евакуаційного та постконтрактного захисту таких осіб, що застосовуються у межах строків та порядку, визначених цим законом.

Пільги, гарантії, компенсації, податкові та інші переваги, передбачені цим Законом, не є пожиттєвими, застосовуються виключно у межах строків і

порядку, визначених законом, та не створюють автоматичного права на перерахунок виплат за минулі бюджетні періоди, крім випадків, прямо передбачених законом або окремою бюджетною програмою.

Стаття 2. Основні терміни

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

відповідні території - території активних бойових дій, включені до переліку територій, на яких ведуться або велися бойові дії, затвердженого в установленому законодавством порядку, на яких у відповідний період здійснювали свої повноваження органи державної влади України, органи місцевого самоврядування, військові адміністрації, державні органи, підприємства, установи чи організації, створені та діючі відповідно до законодавства України.

Для цілей набуття статусу відповідно до цього Закону до відповідних територій не належать території, які у відповідний період були віднесені до тимчасово окупованих російською федерацією територій, крім періодів до дати їх тимчасової окупації або після дати їх деокупації, якщо такі території у відповідний період були включені до переліку територій активних бойових дій.

учасник забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій - особа, якій у порядку, визначеному цим Законом, підтверджено факт фактичного та особистого виконання суспільно необхідних трудових, службових або інших функцій на відповідних територіях;

фактичне та особисте виконання функцій - безпосереднє перебування особи на відповідній території та виконання нею трудових, службових або інших функцій за місцем роботи, служби, виконання повноважень, чергування, вахти, службового завдання, контракту або іншої законної підстави;

суспільно необхідні функції - трудові, службові, управлінські, рятувальні, правоохоронні, судові, адміністративні, технічні, експлуатаційні, комунальні, медичні, соціальні, освітні, транспортні, енергетичні, цифрові та інші функції, необхідні для забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єктів критичної інфраструктури, державних електронних інформаційних ресурсів, підприємств, установ та організацій;

статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій - спеціальний правовий статус, що підтверджує юридичний факт фактичного та особистого виконання особою суспільно необхідних функцій, сумарним строком не менше шести місяців, на відповідних територіях не обмежується строком фактичного виконання таких функцій та є підставою для застосування гарантій, передбачених законом, у порядку і строки, визначені цим Законом;

гарантії соціального захисту учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій - пільги, виплати, компенсації, податкові,

трудо́ві, службові, медичні, реабілітаційні, страхові, житлові, транспортні, безпекові, евакуаційні та інші гарантії, що застосовуються не пожиттєво, а за періоди фактичного виконання функцій або протягом інших строків, прямо визначених законом;

постконтрактний захист - система строкових гарантій, що надаються особі після завершення виконання функцій на відповідних територіях і включає медичний огляд, психологічну підтримку, реабілітацію, гарантії зайнятості та захист від необґрунтованого звільнення.

Стаття 3. Особи, які мають право на статус

Право на статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій мають особи, які у період, визначений статтею 1 цього Закону, фактично та особисто, протягом строку не менше шести місяців сумарно, виконували або виконують трудові, службові, управлінські, рятувальні, правоохоронні, судові, адміністративні, технічні, експлуатаційні, комунальні, медичні, соціальні, освітні, транспортні, енергетичні, цифрові або інші суспільно необхідні функції на відповідних територіях, за умови безпосереднього перебування на таких територіях та виконання таких функцій на законних підставах.

До таких осіб можуть належати:

працівники підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності;

працівники об'єктів критичної інфраструктури;

працівники житлово-комунального господарства, енергетики, водопостачання, теплопостачання, транспорту, зв'язку, поштового обслуговування;

медичні, фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації, працівники екстреної медичної допомоги;

соціальні працівники, працівники закладів освіти, культури, центрів надання адміністративних послуг та інших установ, що забезпечують базові послуги населенню;

державні службовці, посадові особи місцевого самоврядування, працівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

працівники судів, органів прокуратури, правоохоронних органів, органів цивільного захисту та інших органів, які виконують публічні функції;

особи, які забезпечують функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів;

особи, які виконують аварійно-відновлювальні, ремонтні,

експлуатаційні, евакуаційні, логістичні, технічні або інші роботи, необхідні для забезпечення життєдіяльності населення та стійкості держави.

Не набувають статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій особи, які:

виконували відповідні функції дистанційно або надомно з території, що не належала до відповідних територій у період виконання таких функцій;

виконували окремі разові завдання без фактичного перебування на відповідних територіях;

перебували у трудових, службових або інших правовідносинах із роботодавцем, державним органом, органом місцевого самоврядування, підприємством, установою чи організацією, розташованими на відповідних територіях, але фактично та особисто не виконували трудові, службові або інші суспільно необхідні функції на таких територіях;

виконували організаційні, консультаційні, управлінські, технічні або інші завдання з іншої території без безпосереднього перебування на відповідних територіях, крім випадків, прямо передбачених законом.

Не набувають статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій особи, які виконували роботу, службу, повноваження або інші функції на тимчасово окупованих російською федерацією територіях після дати їх віднесення до тимчасово окупованих територій, незалежно від форми трудових, службових, цивільно-правових або інших правовідносин, крім випадків виконання таких функцій до дати тимчасової окупації відповідної території або після її деокупації.

Виконання функцій вахтовим методом, за графіком змінності, чергуванням, ротацією або іншим визначеним режимом роботи не є підставою для відмови у наданні статусу, якщо у відповідні періоди особа фактично та особисто перебувала на відповідних територіях і виконувала там трудові, службові або інші суспільно необхідні функції.

Набуття статусу відповідно до цього Закону не є підставою для автоматичного набуття статусу ветерана війни, учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни чи іншого статусу, передбаченого законодавством про ветеранів війни, якщо інше прямо не встановлено законом.

Стаття 4. Правова природа статусу та строковість застосування гарантій

Статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій підтверджує юридичний факт фактичного та особистого виконання особою суспільно необхідних функцій на відповідних територіях.

Статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій надається особі у разі підтвердження фактичного та особистого виконання нею суспільно необхідних функцій на відповідних територіях

сумарним строком не менше шести місяців, незалежно від того, чи виконувалися такі функції безперервно або з перервами, у тому числі за графіком змінності, чергуванням, вахтовим методом, ротацією, службовими завданнями, відрядженнями або іншим визначеним режимом роботи.

До сумарного строку фактичного та особистого виконання функцій зараховуються лише ті періоди, протягом яких особа безпосередньо перебувала на відповідних територіях та виконувала трудові, службові, управлінські, рятувальні, правоохоронні, судові, адміністративні, технічні, експлуатаційні, комунальні, медичні, соціальні, освітні, транспортні, енергетичні, цифрові або інші суспільно необхідні функції на законних підставах.

Статус, набутий відповідно до цього Закону, не є тимчасовим, не обмежується строком фактичного виконання особою відповідних функцій та не припиняється автоматично у зв'язку із завершенням виконання таких функцій, припиненням трудових, службових, контрактних або інших правовідносин, зміною місця проживання, виїздом з відповідної території, декупацією території, зміною її безпекового статусу або припиненням чи скасуванням воєнного стану.

Статус може бути скасований лише у разі встановлення факту його безпідставного набуття, подання завідомо неправдивих відомостей, підроблених документів або відсутності підтвердженого факту фактичного та особистого виконання особою суспільно необхідних функцій на відповідних територіях сумарним строком не менше шести місяців.

Скасування статусу здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, із забезпеченням права особи на повідомлення, подання пояснень, документів, доказів та оскарження відповідного рішення в адміністративному або судовому порядку.

Пільги, гарантії, компенсації, податкові та інші переваги, передбачені цим Законом, не є пожиттєвими та застосовуються виключно у межах строків, умов і порядку, визначених цим Законом та іншими законами України.

Пільги та гарантії можуть надаватися:

за періоди фактичного та особистого виконання функцій на відповідних територіях;

протягом строку дії контракту або іншої законної підстави виконання функцій;

протягом строку постконтрактного захисту;

протягом строку медичної, психологічної або реабілітаційної підтримки, визначеного законом, контрактом або медичними документами;

у межах строків звернення за виплатами, компенсаціями, страховими сумами та іншими гарантіями.

Не допускається встановлення на підставі цього Закону безстрокових або

пожиттєвих пільг щодо оплати житлово-комунальних послуг, проїзду, оподаткування, медичного обслуговування, забезпечення житлом, виплат або інших переваг, якщо інше прямо не встановлено окремим законом.

Надання, обмеження строку застосування або припинення окремих пільг, гарантій чи компенсацій не є припиненням або втратою статусу, набутого відповідно до цього Закону.

Розділ II

ПОРЯДОК НАДАННЯ ТА ПІДТВЕРДЖЕННЯ СТАТУСУ

Стаття 5. Підстави для надання статусу

Підставою для надання статусу є документально підтверджений факт особистого та фактичного виконання особою суспільно необхідних функцій на відповідних територіях.

Такий факт може підтверджуватися:

наказом, розпорядженням, контрактом, трудовим договором, актом призначення або службовим завданням;

табелями обліку робочого часу;

графіками чергувань, вахт або змінності;

актами виконання робіт або функцій;

відомостями про перебування особи на відповідній території;

інформацією військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, військового командування, державних органів, підприємств, установ, організацій;

даними державних електронних інформаційних ресурсів;

іншими документами або відомостями, які підтверджують фактичне та особисте виконання функцій.

Відсутність одного окремого документа не може бути підставою для відмови у наданні статусу, якщо факт виконання функцій підтверджується сукупністю інших документів або відомостей.

Стаття 6. Порядок надання статусу

Статус надається за заявою особи, законного представника, роботодавця, державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації.

Рішення про надання статусу приймається уповноваженим органом у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

У рішенні про надання статусу зазначаються підтверджені періоди фактичного та особистого виконання особою функцій на відповідних територіях.

Підтвердженим періодом фактичного та особистого виконання функцій на відповідних територіях є визначений календарними датами проміжок часу, протягом якого особа безпосередньо перебувала на відповідній території та виконувала трудові, службові або інші суспільно необхідні функції за місцем роботи, служби, виконання повноважень, чергування, вахти, службового завдання, контракту або іншої законної підстави.

До таких періодів належать періоди вахти, змін, чергувань, службових завдань, відряджень, аварійно-відновлювальних, евакуаційних, ремонтних, експлуатаційних, медичних, соціальних, комунальних, транспортних, енергетичних, цифрових або інших робіт, якщо у відповідні періоди особа фактично та особисто перебувала на відповідній території і виконувала там суспільно необхідні функції.

Строк дії контракту, трудового договору, службового завдання, наказу, розпорядження або іншого акта може враховуватися для визначення підтверджених періодів виконання функцій, але сам по собі не підтверджує факт фактичного та особистого виконання функцій на відповідній території за весь такий строк, якщо такий факт підтверджено лише за окремі періоди.

Дострокове припинення виконання функцій у зв'язку з пораненням, травмою, захворюванням, евакуацією, руйнуванням місця виконання функцій, зміною безпекової ситуації, припиненням роботи об'єкта або іншими обставинами воєнного характеру не є підставою для відмови у наданні статусу за умови підтвердження факту фактичного та особистого виконання функцій у відповідний період.

Особі не може бути відмовлено у наданні статусу лише з підстав несвоєчасного подання роботодавцем документів, втрати документів унаслідок бойових дій, евакуації, пошкодження або знищення архівів, майна, електронних систем чи іншої обставини воєнного характеру.

Стаття 7. Посвідчення та Реєстр

Особам, яким надано статус відповідно до цього Закону, видається посвідчення встановленого зразка.

Облік осіб, яким надано статус відповідно до цього Закону, ведеться в Єдиному державному реєстрі учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій.

У Реєстрі зазначаються підтверджені періоди фактичного та особистого

виконання особою функцій на відповідних територіях. Зазначення таких періодів не обмежує строк дії статусу та використовується виключно для визначення підстав, умов і строків застосування окремих гарантій, виплат, компенсацій та інших прав, передбачених законом.

Порядок видачі посвідчень, ведення Реєстру, внесення, зміни, обміну та захисту відомостей визначається Кабінетом Міністрів України.

Відомості Реєстру, які можуть розкривати місце перебування особи, характер виконуваних функцій, роботу об'єктів критичної інфраструктури, державних електронних інформаційних ресурсів або іншу інформацію з обмеженим доступом, не підлягають відкритому оприлюдненню.

Розділ III

ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ТА СТРОКИ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Стаття 8. Загальні гарантії учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій

Учасникам забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій надаються гарантії соціального, трудового, службового, податкового, страхового, медичного, реабілітаційного, безпекового та іншого захисту у порядку та строки, визначені цим Законом.

Гарантії, передбачені цією статтею, застосовуються з урахуванням підтверджених періодів фактичного та особистого виконання функцій на відповідних територіях, а після завершення такого виконання - у межах строків, прямо визначених законом. Завершення строку застосування окремої гарантії не припиняє статусу особи, набутого відповідно до цього Закону.

Стаття 9. Спеціальний режим оплати праці

Спеціальний режим оплати праці учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій включає:

основну заробітну плату або посадовий оклад;

обов'язкову надбавку за виконання функцій на відповідних територіях;

додаткову надбавку за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю;

премії, винагороди, одноразові та періодичні заохочувальні виплати;

компенсаційні виплати, пов'язані з проживанням, харчуванням, транспортуванням, зв'язком, медичним забезпеченням, евакуацією та іншими витратами;

інші гарантійні, компенсаційні та заохочувальні виплати.

Обов'язкова та додаткова надбавки є мінімальними державними

гарантіями в оплаті праці.

Заохочувальні, компенсаційні, страхові, житлові, транспортні, евакуаційні, медичні та інші гарантії не замінюють основну заробітну плату, посадовий оклад, обов'язкові надбавки та інші виплати, що належать особі відповідно до закону.

Застосування податкових пільг, компенсацій, страхових виплат або інших гарантії не може бути підставою для зменшення розміру заробітної плати, посадового окладу, надбавок, доплат, премій, компенсацій, заохочень або інших виплат.

Стаття 10. Фонд оплати праці та фонд заохочень

Для учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій роботодавець формує окремий фонд оплати праці.

У складі фонду оплати праці може формуватися фонд заохочень, призначений для фінансування житла, страхування, транспортного забезпечення, одноразових та періодичних заохочень, а також інших заходів кадрового утримання.

Фонд заохочень не може формуватися шляхом зменшення основної заробітної плати, посадового окладу, обов'язкових надбавок, доплат або інших мінімальних державних гарантії в оплаті праці.

Для державних органів, бюджетних установ і органів місцевого самоврядування мінімальні нормативи формування фонду заохочень визначаються Кабінетом Міністрів України в межах бюджетних призначень.

Стаття 11. Фонд житла для учасників забезпечення життєдіяльності на відповідних територіях

Для забезпечення виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій на відповідних територіях може формуватися фонд житла для учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій.

Житло з такого фонду має статус службового житла тимчасового користування і надається на строк фактичного виконання функцій, строк дії контракту або інший строк, визначений Кабінетом Міністрів України. Надання або припинення права користування таким житлом не впливає на наявність у особи статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій.

Фонд житла формується із:

житлових приміщень державної власності;

житлових приміщень комунальної власності;

службових жилих приміщень та гуртожитків;
житла, придбаного, збудованого, реконструйованого або відремонтованого за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів;
житла, переданого державі або територіальній громаді в установленому законом порядку;
безхазяйного нерухомого майна після його взяття на облік, передачі та оформлення права власності в установленому порядку;
іншого житла, набутого державою або територіальною громадою на законних підставах.

Використання приватного житла для потреб фонду допускається виключно у випадках та порядку, прямо встановлених законом, з додержанням гарантій компенсації.

Після припинення контракту, завершення фактичного виконання функцій або закінчення іншого строку користування службовим житлом особа зобов'язана звільнити житло у строк, встановлений Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом або рішенням уповноваженого органу.

Житло з фонду не підлягає приватизації, відчуженню працівником, передачі у піднайм або використанню не за цільовим призначенням.

Стаття 12. Контракт для виконання функцій на відповідних територіях

У період дії воєнного стану для виконання трудових, службових, управлінських, рятувальних, правоохоронних, судових, адміністративних, технічних, експлуатаційних, комунальних, цифрових та інших суспільно необхідних функцій на відповідних територіях з особою може укладатися строковий трудовий договір у формі контракту.

Контракт укладається виключно за умови фактичного та особистого виконання особою відповідних функцій за визначеним контрактом місцем роботи, служби або виконання повноважень на відповідних територіях.

Право на укладення контракту мають:

роботодавець - щодо працівників підприємств, установ та організацій;

суб'єкт призначення або керівник державної служби - щодо державних службовців;

інший уповноважений законом орган або посадова особа - щодо осіб, правовий статус яких регулюється спеціальними законами.

Для осіб, правовий статус яких регулюється спеціальними законами, положення цієї статті застосовуються з урахуванням особливостей, визначених такими законами.

Контракт укладається у письмовій формі. Типова форма контракту та порядок його укладення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Спеціальні трудові, службові, соціальні, житлові, страхові, безпекові, евакуаційні, компенсаційні, постконтрактні та інші гарантії надаються виключно особам, які фактично та особисто виконують функції за місцем роботи, служби або виконання повноважень на відповідних територіях.

Стаття 13. Істотні умови контракту

До істотних умов контракту належать:

місце виконання функцій і посада або робота, на яку залучається особа;

дата набрання чинності контрактом та строк його дії;

права та обов'язки сторін;

перелік функцій, завдань і показників результативності їх виконання;

режим праці та відпочинку, у тому числі із застосуванням вахтового методу;

умови оплати праці, структура оплати праці, надбавки, доплати, одноразові виплати та інші заохочення;

умови забезпечення житлом, харчування, питної води, транспортування до місця виконання функцій і назад;

умови страхування життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності;

умови медичного забезпечення, психологічної підтримки, постконтрактної реабілітації;

порядок забезпечення засобами зв'язку, засобами індивідуального захисту, доступом до укриттів;

порядок оповіщення про загрозу, маршрути евакуації, місця збору, відповідальні особи за координацію евакуації;

порядок безпечного припинення або тимчасового зупинення виконання функцій у разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю;

підстави та порядок зміни умов контракту;

підстави і порядок дострокового припинення, розірвання контракту та його наслідки;

порядок фіксації обставин, що унеможливають виконання функцій або показників результативності внаслідок бойових дій, обстрілів, руйнування робочого місця, відсутності зв'язку, електропостачання, евакуації чи інших безпекових обставин;

порядок вирішення спорів;

умови збереження місця роботи, посади або гарантій подальшого працевлаштування після завершення строку дії контракту;

порядок постконтрактного медичного огляду, психологічної підтримки, реабілітації та відновлення працездатності;

порядок користування, обліку, збереження, повернення та списання майна, наданого для виконання функцій на відповідних територіях, а також межі матеріальної відповідальності особи за таке майно;

заходи інформаційного та соціального супроводу членів сім'ї особи у випадках її загибелі, смерті, зникнення безвісти, полону, тяжкого поранення, тривалої втрати працездатності або евакуації.

За домовленістю сторін контракт може містити й інші умови, що не погіршують становище особи порівняно із законом.

Не допускається звуження обсягу трудових, службових та інших прав і гарантій особи умовами контракту.

Стаття 14. Строк контракту

Контракт для виконання функцій на відповідних територіях укладається на строк, визначений сторонами з урахуванням характеру функцій, безпекової ситуації, потреби безперервного забезпечення життєдіяльності населення, функціонування держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єктів критичної інфраструктури, державних електронних інформаційних ресурсів, підприємств, установ та організацій.

За умови належного виконання особою умов контракту він може бути продовжений за угодою сторін один або кілька разів, але не більше ніж на період дії воєнного стану та шість місяців після його припинення або скасування.

У разі дострокового припинення виконання функцій на відповідних територіях контракт підлягає припиненню або приведенню у відповідність до змінених умов за згодою сторін.

Стаття 15. Вахтовий метод виконання функцій

Виконання функцій на відповідних територіях на умовах контракту може здійснюватися із застосуванням вахтового методу.

Вахтовий метод є особливим режимом організації праці та виконання повноважень, що передбачає чергування періодів безпосереднього виконання функцій на відповідних територіях та міжвахтового відпочинку.

Під час виконання функцій вахтовим методом застосовується підсумований облік робочого часу.

Тривалість однієї вахти становить від тридцяти до ста двадцяти календарних днів.

У виняткових випадках, пов'язаних із необхідністю безперервного виконання функцій, ліквідацією наслідків бойових дій, аварій, надзвичайних ситуацій або забезпеченням безперервної роботи відповідного органу, підприємства, установи чи організації, строк вахти може бути продовжений за письмовою згодою особи, якщо таке продовження необхідне для забезпечення безперервного виконання суспільно необхідних функцій, але загальна тривалість однієї вахти не може перевищувати ста двадцяти календарних днів.

Тривалість щоденної роботи під час вахти не може перевищувати дванадцяти годин.

Середня тривалість робочого часу за обліковий період не може перевищувати шістдесяти годин на тиждень, а для осіб, яким відповідно до закону встановлюється скорочена тривалість робочого часу, - сорока годин на тиждень.

Міжвахтовий відпочинок надається особі безпосередньо після завершення вахти та не може бути меншим семи календарних днів.

На час вахти роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов'язані забезпечити особу житлом, харчуванням, питною водою, засобами зв'язку, медичним забезпеченням, засобами індивідуального захисту, доступом до укриттів або інших місць безпечного перебування, а також організованим перевезенням до місця виконання функцій і назад.

Умови виконання функцій на відповідних територіях повинні передбачати порядок оповіщення про загрозу, маршрути евакуації, місця збору, відповідальних осіб за координацію евакуації, резервні канали зв'язку та порядок тимчасового припинення виконання функцій у разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю особи.

Конкретна тривалість вахти, графік змінності, умови проживання, харчування, транспортного та медичного забезпечення визначаються контрактом з дотриманням вимог цієї статті.

Стаття 16. Гарантії безпеки, евакуації та безпечного виконання функцій

Роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа до початку виконання особою функцій на відповідних територіях зобов'язані забезпечити визначення мінімально необхідних безпекових умов виконання таких функцій.

До мінімально необхідних безпекових умов належать:

наявність засобів зв'язку та резервних каналів комунікації;

визначення порядку оповіщення про загрозу;
наявність доступу до укриттів або інших місць безпечного перебування;
визначення маршрутів евакуації та місць збору;
забезпечення засобами індивідуального захисту у випадках, коли характер виконання функцій або безпекова ситуація цього потребують;
забезпечення первинного медичного реагування;
визначення відповідальних осіб за координацію евакуації, ротації, заміни осіб та підтримання зв'язку з ними.

Особа до початку виконання функцій має бути письмово або в інший документально підтверджуваний спосіб поінформована про безпекові ризики, порядок дій у разі обстрілу, загрози оточення, тимчасової окупації, руйнування робочого місця, втрати зв'язку, припинення електропостачання, пошкодження об'єктів критичної інфраструктури, неможливості доступу до державних електронних інформаційних ресурсів або виникнення іншої обставини, що створює загрозу життю чи здоров'ю особи.

У разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю особи роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов'язані невідкладно організувати евакуацію особи, зміну місця виконання функцій, тимчасове припинення виконання окремих завдань, переведення особи на іншу ділянку роботи або застосування іншого безпечного способу виконання функцій.

Евакуація особи, залишення нею місця виконання функцій у зв'язку з очевидною та безпосередньою загрозою життю чи здоров'ю, а також тимчасове припинення виконання функцій у зв'язку з такою загрозою не можуть вважатися прогулом, порушенням трудової, службової чи виконавської дисципліни або підставою для притягнення особи до дисциплінарної, матеріальної чи іншої юридичної відповідальності.

Не допускається залучення особи до виконання функцій на відповідних територіях без визначення порядку оповіщення, евакуації, підтримання зв'язку та мінімально необхідних заходів безпеки, крім випадків виконання невідкладних рятувальних, аварійно-відновлювальних, медичних, правоохоронних, оборонних чи інших невідкладних функцій, передбачених законом, за умови забезпечення максимально можливих у відповідних обставинах заходів безпеки.

Особа має право відмовитися від виконання конкретного завдання, якщо його виконання в наявних обставинах створює очевидну та безпосередню загрозу її життю чи здоров'ю, а роботодавцем, суб'єктом призначення, керівником державної служби або іншим уповноваженим суб'єктом не забезпечено мінімально необхідних безпекових умов, передбачених цією статтею, законом або контрактом.

Витрати, пов'язані з організованою евакуацією особи, її перевезенням, тимчасовим розміщенням, харчуванням, медичним забезпеченням та поверненням до місця виконання функцій або іншого визначеного місця роботи, покладаються на роботодавця, відповідний державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установу чи організацію в порядку, визначеному законом, контрактом та Кабінетом Міністрів України.

Якщо члени сім'ї особи проживають разом із нею у службовому житлі, гуртожитку або іншому житлі тимчасового користування, наданому у зв'язку з виконанням нею функцій на відповідних територіях, роботодавець, відповідний державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа чи організація зобов'язані передбачити порядок їх оповіщення, евакуації, тимчасового розміщення, забезпечення питною водою, харчуванням, первинною медичною допомогою та повернення або переміщення до безпечного місця.

Порядок забезпечення гарантій безпеки, організації оповіщення, евакуації, тимчасового розміщення, медичного реагування, документування обставин загрози та взаємодії роботодавців із військовими адміністраціями, військовим командуванням, органами місцевого самоврядування та іншими уповноваженими суб'єктами визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Особливості юридичної відповідальності

Особа, яка виконує функції на відповідних територіях, не може бути притягнута до дисциплінарної, матеріальної або іншої юридичної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання показників результативності, завдань або інших умов контракту, якщо таке невиконання або неналежне виконання було спричинене обставинами, пов'язаними з веденням бойових дій, збройними ураженнями, обстрілами, загрозою оточення, тимчасовою окупацією, евакуацією, руйнуванням або пошкодженням робочого місця, об'єктів критичної інфраструктури, відсутністю електропостачання, зв'язку, доступу до державних електронних інформаційних ресурсів, неможливістю безпечного прибуття до місця виконання функцій або іншими обставинами, що об'єктивно унеможливили виконання відповідних функцій.

Обставини, зазначені в частині першій цієї статті, підлягають обов'язковому врахуванню під час оцінювання результативності виконання функцій, прийняття рішень про виплату надбавок, доплат, заохочень, продовження контракту, зміну його умов або дострокове припинення контракту.

Не допускається зменшення розміру оплати праці, позбавлення обов'язкових надбавок, невиконання передбачених контрактом гарантій, застосування дисциплінарного стягнення, дострокове розірвання контракту з ініціативи роботодавця або інше погіршення становища особи виключно з

підстав невиконання показників результативності, якщо таке невиконання настало внаслідок обставин, передбачених частиною першою цієї статті.

Роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов'язані забезпечити фіксацію обставин, що об'єктивно унеможливили виконання особою функцій на відповідних територіях.

Така фіксація може здійснюватися шляхом складення акта, отримання інформації від військової адміністрації, військового командування, органів місцевого самоврядування, оператора електронних комунікацій, оператора системи розподілу електричної енергії, адміністратора відповідного державного електронного інформаційного ресурсу або іншого уповноваженого суб'єкта.

Особа не несе відповідальності за відмову від виконання завдання, якщо його виконання в конкретних обставинах створювало очевидну та безпосередню загрозу її життю чи здоров'ю, а роботодавцем, суб'єктом призначення, керівником державної служби або іншим уповноваженим суб'єктом не було забезпечено мінімально необхідних безпекових умов, засобів зв'язку, евакуації, індивідуального захисту або іншого забезпечення, передбаченого законом чи контрактом.

Положення цієї статті не звільняють особу від відповідальності за умисне невиконання трудових, службових чи посадових обов'язків, самовільне залишення місця виконання функцій без наявності об'єктивної загрози життю чи здоров'ю, розголошення інформації з обмеженим доступом, втрату ввіреного майна внаслідок умислу або грубої необережності, корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, а також інші правопорушення, відповідальність за які встановлена законом.

Стаття 18. Страхування життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності

Учасник забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, який на підставі контракту або іншої законної підстави виконує функції на відповідних територіях, підлягає обов'язковому страхуванню життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності за рахунок роботодавця, відповідного державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації.

Страхування має охоплювати ризики загибелі, смерті, поранення, контузії, каліцтва, травми, захворювання, іншого ушкодження здоров'я, тимчасової втрати працездатності, тривалої втрати працездатності, встановлення інвалідності або стійкого обмеження функціональності, якщо такі наслідки настали у зв'язку з виконанням функцій на відповідних територіях або внаслідок обставин, пов'язаних із бойовими діями, обстрілами,

збройними ураженнями, мінно-вибуховими предметами, руйнуванням об'єктів інфраструктури, евакуацією чи іншими небезпечними факторами воєнного характеру.

Тривалою втратою працездатності для цілей цієї статті вважається втрата особою здатності виконувати трудові, службові або професійні функції протягом строку, визначеного Кабінетом Міністрів України, унаслідок поранення, травми, захворювання або іншого ушкодження здоров'я, пов'язаного з виконанням функцій на відповідних територіях.

Укладення договору страхування є обов'язковою умовою допуску особи до виконання функцій на відповідних територіях, крім випадків виконання невідкладних рятувальних, аварійно-відновлювальних, медичних, правоохоронних, оборонних чи інших невідкладних функцій, передбачених законом. У таких випадках страхування має бути забезпечене невідкладно після фактичного залучення особи.

Страхова виплата не замінює та не зменшує інших гарантій, компенсацій, виплат, допомог, відшкодування шкоди або соціального забезпечення, на які особа має право відповідно до закону, контракту або рішення суду.

Забороняється покладати витрати на страхування на особу або здійснювати таке страхування шляхом зменшення її заробітної плати, посадового окладу, надбавок, доплат, компенсацій чи інших гарантованих виплат.

Мінімальні умови страхування життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності осіб, які виконують функції на відповідних територіях, порядок підтвердження страхового випадку, мінімальні розміри страхового покриття та особливості фінансування такого страхування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Постконтрактний захист, реабілітація та гарантії зайнятості

Учасник забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, який завершив виконання функцій на відповідних територіях, має право на постконтрактний захист.

Постконтрактний захист включає:

- обов'язковий медичний огляд після завершення виконання функцій;
- психологічну підтримку та, у разі потреби, психологічну реабілітацію;
- медичну реабілітацію у разі поранення, травми, захворювання, виснаження, тривалої втрати працездатності або іншого ушкодження здоров'я, пов'язаного з виконанням функцій;

збереження місця роботи, посади або надання рівнозначної посади після завершення строку дії контракту, якщо інше не передбачено законом;

заборону звільнення з ініціативи роботодавця протягом трьох місяців після завершення виконання функцій, крім випадків ліквідації підприємства, установи, організації, вчинення особою грубого дисциплінарного проступку, набрання законної сили обвинувальним вироком суду або інших підстав, прямо передбачених законом;

переважне право на продовження трудових або службових відносин у разі скорочення чисельності чи штату працівників протягом шести місяців після завершення виконання функцій;

соціальний супровід у разі встановлення особі тривалої втрати працездатності, інвалідності або стійкого обмеження функціональності.

Не допускається звільнення особи, відмова у продовженні трудових або службових відносин, зменшення оплати праці, позбавлення премій, надбавок, доплат чи інших гарантій з підстав, пов'язаних із наслідками виконання нею функцій на відповідних територіях, зокрема у зв'язку з пораненням, травмою, захворюванням, психологічним виснаженням, тривалою втратою працездатності або проходженням реабілітації.

У разі якщо особа за станом здоров'я після завершення виконання функцій не може виконувати попередню роботу або проходити службу на попередній посаді, роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений суб'єкт зобов'язаний запропонувати такій особі іншу роботу або посаду, що відповідає її стану здоров'я, професійній компетентності та висновкам медичних документів, за наявності такої роботи або посади.

Час проходження медичного огляду, лікування, психологічної допомоги або реабілітації, пов'язаних із наслідками виконання функцій на відповідних територіях, не може вважатися прогулом, порушенням трудової чи службової дисципліни та не може бути підставою для звільнення або іншого погіршення становища особи.

Порядок постконтрактного медичного огляду, психологічної підтримки, реабілітації, соціального супроводу та реалізації гарантій зайнятості визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 20. Особливості відповідальності за майно

Майно, обладнання, техніка, засоби зв'язку, засоби індивідуального захисту, документи, носії інформації, транспортні засоби, службове житло, інше майно або матеріальні цінності, надані учаснику забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій для виконання функцій на відповідних територіях, підлягають обліку, передачі, використанню, поверненню або списанню в порядку, визначеному законом, контрактом та актами роботодавця.

Особа зобов'язана вживати розумних і можливих у відповідних

обставинах заходів для збереження майна, переданого їй для виконання функцій.

Особа не несе матеріальної відповідальності за втрату, пошкодження, знищення або неможливість повернення майна, якщо це сталося внаслідок бойових дій, обстрілів, збройних уражень, мінно-вибухових подій, пожежі, руйнування робочого місця, евакуації, тимчасової окупації, захоплення території, відсутності безпечного доступу до майна, втрати зв'язку, відсутності електропостачання, неможливості транспортування або інших обставин воєнного характеру, на які особа об'єктивно не могла вплинути.

Матеріальна відповідальність особи за майно допускається лише за наявності її вини, доведеного причинного зв'язку між діями або бездіяльністю особи та заподіяною шкодою, а також реальної можливості особи запобігти такій шкоді в конкретних безпекових умовах.

Повна матеріальна відповідальність особи за майно, надане для виконання функцій на відповідних територіях, допускається лише у випадках, прямо передбачених законом, з урахуванням обставин воєнного стану, бойової обстановки та фактичної можливості особи забезпечити збереження такого майна.

Списання майна, втраченого, пошкодженого або знищеного внаслідок бойових дій, обстрілів, евакуації, руйнування об'єктів інфраструктури або інших обставин воєнного характеру, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, без покладення відповідальності на особу за відсутності її вини.

Умови контракту, які покладають на особу безумовну відповідальність за майно незалежно від наявності вини, бойової обстановки, евакуації, збройних уражень або інших обставин воєнного характеру, є нікчемними.

Стаття 21. Інформаційний та соціальний супровід членів сім'ї

У разі загибелі, смерті, зникнення безвісти за особливих обставин, захоплення в полон, незаконного позбавлення особистої свободи, тяжкого поранення, травми, захворювання, встановлення інвалідності, тривалої втрати працездатності, евакуації або іншої обставини воєнного характеру, що унеможливорює самостійне звернення учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій за належними йому виплатами, компенсаціями, страховими сумами або документами, члени його сім'ї, законний представник або інша уповноважена ним особа мають право на отримання від роботодавця, державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації інформації, копій документів та інших відомостей, необхідних для оформлення належних виплат, страхових сум, компенсацій, соціального супроводу, повернення речей, документів та іншого майна такої особи.

Інформація та документи, передбачені частиною першою цієї статті, надаються у межах, необхідних для підтвердження факту фактичного та особистого виконання особою функцій на відповідних територіях, оформлення передбачених законом, договором страхування, трудовим договором, контрактом або окремою бюджетною програмою виплат, компенсацій, страхових сум, соціальних послуг, медичної, психологічної, реабілітаційної чи іншої підтримки.

Надання інформації та документів здійснюється з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних, інформацію з обмеженим доступом, державну таємницю, службову інформацію, охорону державних електронних інформаційних ресурсів, об'єктів критичної інфраструктури, а також без розкриття відомостей, що можуть створити загрозу життю, здоров'ю або безпеці інших осіб.

Не допускається відмова у наданні членам сім'ї, законному представнику або іншій уповноваженій особі інформації чи документів, необхідних для оформлення належних виплат, компенсацій, страхових сум або соціального супроводу, лише з формальних підстав, якщо відповідні відомості наявні у роботодавця, державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації та можуть бути надані без порушення вимог щодо інформації з обмеженим доступом.

У разі якщо запитувана інформація або документи містять інформацію з обмеженим доступом, відповідний орган, роботодавець, підприємство, установа чи організація зобов'язані надати заявнику відкриту частину інформації, витяг, довідку або інший документ у обсязі, достатньому для оформлення належних прав, виплат, компенсацій, страхових сум або соціального супроводу, якщо це не суперечить закону.

Порядок соціального супроводу членів сім'ї особи, яка загинула, померла, зникла безвісти за особливих обставин, була захоплена в полон, незаконно позбавлена особистої свободи, отримала тяжке поранення, травму, захворювання, інвалідність або тривалу втрату працездатності під час фактичного та особистого виконання функцій на відповідних територіях, визначається Кабінетом Міністрів України.

У разі загибелі, смерті, встановлення інвалідності або тривалої втрати працездатності особи, пов'язаних із фактичним та особистим виконанням функцій на відповідних територіях, страхові виплати, компенсації та інші передбачені законом виплати здійснюються такій особі, а у разі її загибелі або смерті - членам її сім'ї, іншим особам, визначеним законом, договором страхування, трудовим договором, контрактом або окремою бюджетною програмою.

Положення цієї статті не встановлюють окремого правового статусу членів сім'ї учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій та не створюють самостійного права на пільги, виплати чи

компенсації, крім випадків, прямо передбачених законом, договором страхування, трудовим договором, контрактом або окремою бюджетною програмою.

Розділ IV

ФІНАНСУВАННЯ, КОНТРОЛЬ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Стаття 22. Фінансування гарантій

Фінансування гарантій, передбачених цим Законом, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, роботодавців, підприємств, установ та організацій, міжнародної технічної допомоги, благодійної допомоги та інших джерел, не заборонених законом.

Поточні та майбутні гарантії осіб, які фактично та особисто виконують функції на відповідних територіях, фінансуються:

для працівників підприємств, установ та організацій недержавної форми власності - за рахунок роботодавця, якщо інше не встановлено законом або договором;

для працівників бюджетних установ, державних органів та органів місцевого самоврядування - за рахунок відповідних бюджетів;

для працівників об'єктів критичної інфраструктури - за рахунок роботодавця, власника або оператора відповідного об'єкта, якщо інше не встановлено законом;

для компенсаційних програм щодо осіб, які зазнали ушкодження здоров'я, інвалідності, тривалої втрати працездатності, а також у випадках загибелі, смерті, зникнення безвісти або захоплення в полон, - за рахунок окремих бюджетних програм у межах бюджетних призначень.

У кошторисах бюджетних установ окремо передбачаються видатки на оплату праці, обов'язкові та додаткові надбавки, компенсаційні виплати, страхування, житлове, транспортне, медичне, евакуаційне та інше забезпечення осіб, визначених цим Законом.

Фінансування гарантій не може здійснюватися шляхом зменшення основної заробітної плати, посадових окладів, обов'язкових надбавок, доплат або інших мінімальних державних гарантій.

Надання статусу за періоди, що передували введенню в дію цього Закону, не створює автоматичного бюджетного зобов'язання щодо виплати всіх гарантій за минулі бюджетні періоди.

Стаття 23. Відповідальність за порушення цього Закону

Особи, винні у порушенні законодавства про статус учасників

забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, несуть відповідальність згідно із законом.

Порушенням цього Закону є, зокрема:

безпідставна відмова у наданні статусу;

безпідставне припинення, скасування або невизнання статусу у зв'язку із завершенням виконання особою функцій, припиненням трудових, службових, контрактних або інших правовідносин, виїздом з відповідної території, деокупацією території, зміною її безпекового статусу або припиненням чи скасуванням воєнного стану;

неподання або несвоєчасне подання документів для підтвердження статусу;

ненарахування або не виплата передбачених законом гарантій;

зменшення заробітної плати у зв'язку із застосуванням податкових гарантій;

покладення витрат на страхування на особу;

залучення особи до виконання функцій без мінімально необхідних безпекових умов;

необґрунтоване звільнення або інше погіршення становища особи;

подання завідомо неправдивих відомостей для набуття статусу.

Розділ V

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності,

2. Установити, що статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, набутий відповідно до цього Закону, не є тимчасовим, не обмежується строком фактичного виконання особою відповідних функцій та не припиняється автоматично у зв'язку із завершенням виконання таких функцій, припиненням трудових, службових, контрактних або інших правовідносин, зміною місця проживання, виїздом з відповідної території, деокупацією території, зміною її безпекового статусу або припиненням чи скасуванням воєнного стану.

Пільги, гарантії, компенсації, податкові та інші переваги, передбачені цим Законом, не є пожиттєвими та застосовуються виключно у межах строків, умов і порядку, визначених цим Законом та іншими законами України.

3. Установити, що надання статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій у зв'язку з виконанням особою відповідних функцій до набрання чинності цим Законом, не має наслідком автоматичного виникнення права на перерахунок заробітної плати, повернення податку на доходи фізичних осіб, нарахування надбавок, компенсацій, страхових платежів чи інших виплат за минулі бюджетні періоди.

4. Положення цього Закону щодо спеціального режиму оплати праці, обов'язкових і додаткових надбавок, компенсаційних, гарантійних та заохочувальних виплат для працівників бюджетних установ, державних органів та органів місцевого самоврядування застосовуються з бюджетного періоду, на який передбачено відповідні бюджетні призначення.

5. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

Закону України «Про оплату праці» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 17, ст.121):

статтю 3-1 після частини шостої доповнити новою частиною такого змісту:

«У разі оплати праці працівників, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, за періоди фактичного та особистого виконання ними трудових, службових або інших суспільно необхідних функцій на відповідних територіях, обов'язкова надбавка за виконання функцій на таких територіях, додаткова надбавка за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю, компенсаційні, гарантійні, заохочувальні та інші виплати, пов'язані з виконанням таких функцій, не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати для забезпечення її мінімального розміру.»;

статтю 8 після частини першої доповнити новими частинами такого змісту:

«До сфери державного регулювання оплати праці належить також встановлення спеціальних державних гарантій оплати праці для працівників, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до закону, за періоди фактичного та особистого виконання ними трудових, службових або інших суспільно необхідних функцій на відповідних територіях.

Такі гарантії включають мінімальні умови оплати праці, обов'язкові надбавки, додаткові надбавки за виконання роботи в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю, компенсаційні, заохочувальні та інші виплати, а також особливості оподаткування таких доходів відповідно до Податкового кодексу України.

Гарантії, передбачені цією статтею, не є пожиттєвими та застосовуються виключно за періоди фактичного та особистого виконання відповідних функцій на територіях активних бойових дій.»;

статтю 12 після частини першої доповнити новими частинами такого змісту:

«До мінімальних державних гарантій в оплаті праці належать також гарантії оплати праці працівників, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до закону, за періоди фактичного та особистого виконання ними трудових, службових або інших суспільно необхідних функцій на відповідних територіях.

Такі гарантії включають основну заробітну плату або посадовий оклад, обов'язкову надбавку за виконання функцій на територіях активних бойових дій, додаткову надбавку за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю, одноразові та періодичні заохочувальні виплати, компенсаційні виплати, а також гарантію незменшення розміру оплати праці у зв'язку із застосуванням податкових пільг, компенсацій, страхових виплат або інших гарантій, передбачених законом.»

статтю 13 доповнити частинами третьою та четвертою такого змісту:

«Для працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до закону, у кошторисах відповідних установ і організацій окремо передбачаються видатки на основну заробітну плату або посадові оклади, обов'язкові та додаткові надбавки, заохочувальні, компенсаційні та гарантійні виплати, а також фонд заохочень для фінансування заходів кадрового утримання, житлового, транспортного, страхового та іншого забезпечення.

Фінансування таких виплат не може здійснюватися шляхом зменшення основної заробітної плати, посадових окладів, обов'язкових надбавок, доплат або інших мінімальних державних гарантій в оплаті праці.»;

статтю 15 доповнити частинами такого змісту:

«На підприємствах, в установах і організаціях, працівникам яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до закону, колективним договором, положенням про оплату праці, трудовим договором або контрактом визначаються умови і розміри обов'язкових надбавок, умови і розміри додаткових надбавок за безпосередню загрозу життю та здоров'ю, порядок виплати одноразових та періодичних заохочень, порядок компенсації витрат, порядок формування окремого фонду оплати праці та фонду заохочень, а також порядок документального підтвердження фактичного та особистого виконання роботи або інших функцій на відповідних територіях.

Відсутність відповідних положень у колективному договорі або положенні про оплату праці не може бути підставою для ненарахування або невиплати працівникові гарантій, установлених законом.»;

доповнити статтю 20-1 такого змісту:

«Стаття 20¹. Особливості оплати праці працівників, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій

Працівникам, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, за періоди фактичного та особистого виконання ними трудових, службових або інших суспільно необхідних функцій на відповідних територіях встановлюється спеціальний режим оплати праці.

Спеціальний режим оплати праці застосовується виключно за періоди фактичного та особистого виконання роботи або інших функцій на відповідних територіях.

Спеціальний режим оплати праці включає основну заробітну плату або посадовий оклад, обов’язкову надбавку за виконання функцій на територіях активних бойових дій, додаткову надбавку за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров’ю, одноразові та періодичні заохочувальні виплати, компенсаційні виплати та інші гарантійні чи компенсаційні виплати, передбачені законом, колективним договором, трудовим договором або контрактом.

Застосування до доходів працівника спеціального режиму оподаткування відповідно до Податкового кодексу України не може бути підставою для зменшення розміру нарахованої заробітної плати, посадового окладу, надбавок, доплат, премій, компенсацій, заохочень або інших виплат.

Гарантії, передбачені цією статтею, не застосовуються до працівників, які виконують роботу дистанційно, надомно, епізодично або формально, а також виконують окремі завдання з іншої території, що не належала до територій активних бойових дій у період виконання таких завдань.

Надання особі статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій за періоди до набрання чинності Законом України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту” не є підставою для автоматичного перерахунку заробітної плати, надбавок, доплат, компенсацій чи інших виплат за минулі періоди.

Порядок підтвердження фактичного та особистого виконання роботи або інших функцій на відповідних територіях, мінімальні розміри обов’язкових і додаткових надбавок, порядок формування фонду оплати праці та фонду заохочень визначаються Кабінетом Міністрів України.»;

Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану»:

доповнити статтями 2-1 – 2-9 у такій редакції:

«Стаття 2¹. Контракт для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування

державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. У період дії воєнного стану для виконання трудових, службових, управлінських, рятувальних, правоохоронних, судових, адміністративних, технічних, експлуатаційних, комунальних, цифрових та інших функцій, пов'язаних із забезпеченням життєдіяльності населення, функціонуванням об'єктів критичної інфраструктури, державних електронних інформаційних ресурсів, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, з особою може укладатися строковий трудовий договір у формі контракту.

2. Контракт, передбачений цією статтею, укладається виключно за умови особистого та фактичного виконання особою відповідних функцій за визначеним контрактом місцем роботи, служби або виконання повноважень на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів.

3. Не вважається виконанням функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, епізодичне або формальне виконання окремих завдань поза межами такої зони.

4. Право на укладення контракту, передбаченого цією статтею, мають: роботодавець - щодо працівників підприємств, установ та організацій; суб'єкт призначення або керівник державної служби - щодо державних службовців;

інший уповноважений законом орган або посадова особа - щодо осіб, правовий статус яких регулюється спеціальними законами.

5. Для осіб, правовий статус яких регулюється спеціальними законами, положення цієї статті застосовуються з урахуванням особливостей, визначених такими законами.

6. Контракт укладається у письмовій формі. Типова форма контракту та порядок його укладення затверджуються Кабінетом Міністрів України.

7. Спеціальні трудові, службові, соціальні, житлові, страхові, безпекові, евакуаційні, компенсаційні, постконтрактні та інші гарантії, передбачені статтями 2²–2⁹, 10¹–10³ цього Закону, надаються виключно особам, які фактично та особисто виконують функції за місцем роботи, служби або виконання повноважень на територіях, визначених частиною першою цієї статті. Такі гарантії не поширюються на осіб, які виконують роботу, службу або окремі завдання дистанційно, надомно або з іншої території, що не належить до територій, визначених частиною першою цієї статті, крім загальних трудових, службових та соціальних гарантій, установлених законодавством.

8. Положення статей 2¹–2⁹ цього Закону застосовуються до працівників, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування та інших осіб, які на законних підставах фактично та особисто виконують трудові, службові, управлінські, адміністративні, технічні, експлуатаційні, комунальні, медичні, соціальні, освітні, транспортні, енергетичні, цифрові або інші суспільно необхідні функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”.

9. Обов’язки щодо реалізації гарантій, передбачених статтями 2¹–2⁹ цього Закону, покладаються на роботодавців, суб’єктів призначення, керівників державної служби, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, військові адміністрації, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, а також інших уповноважених законом органів чи посадових осіб у межах їх повноважень.

10. Припинення фактичного та особистого виконання відповідних функцій, припинення або розірвання контракту чи припинення трудових, службових або інших правовідносин припиняє застосування відповідних строкових гарантій, якщо інше не передбачено законом, але не є підставою для припинення або втрати статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій.

Стаття 2². Істотні умови контракту для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. До істотних умов контракту, передбаченого статтею 2¹ цього Закону, належать:

місце виконання функцій і посада (робота), на яку залучається особа;

дата набрання чинності контрактом та строк його дії;

права та обов’язки сторін;

перелік функцій, завдань і показників результативності їх виконання;

режим праці та відпочинку із застосуванням вахтового методу виконання функцій;

умови оплати праці, структура оплати праці, надбавки, доплати, одноразові виплати та інші заохочення;

умови забезпечення житлом, харчування, питної води, транспортування до місця виконання функцій і назад, страхування життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності, медичного забезпечення, психологічної підтримки, постконтрактної реабілітації, засобів зв'язку, засобів індивідуального захисту, доступу до укриттів, порядок оповіщення про загрозу, порядок евакуації, маршрути евакуації, місця збору, відповідальних осіб за координацію евакуації та порядок безпечного припинення або тимчасового зупинення виконання функцій у разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю працівника;

підстави та порядок зміни умов контракту;

підстави і порядок дострокового припинення, розірвання контракту та його наслідки;

відповідальність сторін, порядок фіксації обставин, що унеможливають виконання функцій або показників результативності внаслідок бойових дій, обстрілів, руйнування робочого місця, відсутності зв'язку, електропостачання, евакуації чи інших безпекових обставин, а також порядок вирішення спорів;

умови збереження місця роботи, посади або гарантій подальшого працевлаштування після завершення строку дії контракту;

порядок постконтрактного медичного огляду, психологічної підтримки, реабілітації та відновлення працездатності працівника;

порядок користування, обліку, збереження, повернення та списання майна, наданого працівнику для виконання функцій на територіях активних бойових дій, а також межі матеріальної відповідальності працівника за таке майно;

заходи соціального супроводу членів сім'ї працівника у випадках його загибелі, зникнення безвісти, полону, тяжкого поранення, тривалої втрати працездатності або евакуації.

2. За домовленістю сторін контракт може містити й інші умови, що не погіршують становище працівника порівняно із законом.

3. Не допускається звуження обсягу трудових прав і гарантій працівника умовами контракту.

Стаття 2³. Строк контракту для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. Контракт для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

2. За умови належного виконання працівником умов контракту він може бути продовжений за угодою сторін один або кілька разів, але не більше ніж на період дії воєнного стану та шість місяців після його припинення або скасування.

3. У разі дострокового припинення виконання функцій у відповідній зоні контракт підлягає припиненню або приведенню у відповідність до змінених умов за згодою сторін.

Стаття 2⁴. Вахтовий метод виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. Виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів на умовах контракту, передбаченого статтею 2¹ цього Закону, здійснюється із застосуванням вахтового методу.

2. Вахтовий метод виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів є особливим режимом організації праці та виконання повноважень, що передбачає чергування періодів безпосереднього виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів та міжвахтового відпочинку.

3. Під час виконання функцій вахтовим методом застосовується підсумований облік робочого часу.

4. Тривалість однієї вахти становить від тридцяти до ста двадцяти календарних днів.

5. У виняткових випадках, пов'язаних із необхідністю безперервного виконання функцій, ліквідації наслідків бойових дій, аварій, надзвичайних ситуацій або забезпечення безперервної роботи відповідного органу, підприємства, установи чи організації, тривалість вахти може бути продовжена один раз, але не більше ніж до сорока п'яти календарних днів, за письмовою згодою працівника.

6. Тривалість щоденної роботи під час вахти не може перевищувати дванадцяти годин.

7. Середня тривалість робочого часу за обліковий період не може перевищувати шістдесяті годин на тиждень, а для працівників, яким відповідно до закону встановлюється скорочена тривалість робочого часу, - сорока годин на тиждень.

8. Міжвахтовий відпочинок надається працівникові безпосередньо після завершення вахти та не може бути меншим семи календарних днів.

9. На час вахти роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов'язані забезпечити працівника житлом, харчуванням, питною водою, засобами зв'язку, медичним забезпеченням, засобами індивідуального захисту, доступом до укриттів або інших місць безпечного перебування, а також організованим перевезенням до місця виконання функцій і назад.

Умови виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України "Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту", у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, повинні передбачати наявність порядку оповіщення працівника про загрозу, визначення маршрутів евакуації, місць збору, відповідальних осіб за координацію евакуації, резервних каналів зв'язку та порядку тимчасового припинення виконання функцій у разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров'ю працівника.

10. Конкретна тривалість вахти, графік змінності, умови проживання, харчування, транспортного та медичного забезпечення визначаються контрактом з дотриманням вимог цієї статті.

Стаття 2⁵. Гарантії безпеки, евакуації та безпечного виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України "Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту", у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. Роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа до початку виконання

працівником функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, зобов’язані забезпечити визначення мінімально необхідних безпекових умов виконання таких функцій.

2. До мінімально необхідних безпекових умов належать:

наявність засобів зв’язку та резервних каналів комунікації;

визначення порядку оповіщення про загрозу;

наявність доступу до укриттів або інших місць безпечного перебування;

визначення маршрутів евакуації та місць збору;

забезпечення засобами індивідуального захисту у випадках, коли характер виконання функцій або безпекова ситуація цього потребують;

забезпечення первинного медичного реагування;

визначення відповідальних осіб за координацію евакуації, ротації, заміни працівників та підтримання зв’язку з ними.

3. Працівник до початку виконання функцій має бути письмово або в інший документально підтверджуваний спосіб поінформований про безпекові ризики, порядок дій у разі обстрілу, загрози оточення, тимчасової окупації, руйнування робочого місця, втрати зв’язку, припинення електропостачання, пошкодження об’єктів критичної інфраструктури, неможливості доступу до державних електронних інформаційних ресурсів або виникнення іншої обставини, що створює загрозу життю чи здоров’ю працівника.

4. У разі виникнення безпосередньої загрози життю чи здоров’ю працівника роботодавець, суб’єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов’язані невідкладно організувати евакуацію працівника, зміну місця виконання функцій, тимчасове припинення виконання окремих завдань, переведення працівника на іншу ділянку роботи або застосування іншого безпечного способу виконання функцій.

5. Евакуація працівника, залишення ним місця виконання функцій у зв’язку з очевидною та безпосередньою загрозою життю чи здоров’ю, а також тимчасове припинення виконання функцій у зв’язку з такою загрозою не можуть вважатися прогулом, порушенням трудової, службової чи виконавської дисципліни або підставою для притягнення працівника до дисциплінарної, матеріальної чи іншої юридичної відповідальності.

6. Не допускається залучення працівника до виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із

забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, без визначення порядку оповіщення, евакуації, підтримання зв'язку та мінімально необхідних заходів безпеки, крім випадків виконання невідкладних рятувальних, аварійно-відновлювальних, медичних, правоохоронних, оборонних чи інших невідкладних функцій, передбачених законом, за умови забезпечення максимально можливих у відповідних обставинах заходів безпеки.

7. Працівник має право відмовитися від виконання конкретного завдання, якщо його виконання в наявних обставинах створює очевидну та безпосередню загрозу його життю чи здоров'ю, а роботодавцем, суб'єктом призначення, керівником державної служби або іншим уповноваженим суб'єктом не забезпечено мінімально необхідних безпекових умов, передбачених цією статтею, законом або контрактом.

8. Витрати, пов'язані з організованою евакуацією працівника, його перевезенням, тимчасовим розміщенням, харчуванням, медичним забезпеченням та поверненням до місця виконання функцій або іншого визначеного місця роботи, покладаються на роботодавця, відповідний державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установу чи організацію в порядку, визначеному законом, контрактом та Кабінетом Міністрів України.

9. Якщо члени сім'ї працівника проживають разом із ним у службовому житлі, гуртожитку або іншому житлі тимчасового користування, наданому у зв'язку з виконанням ним функцій на відповідних територіях у значенні Закону України "Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту", у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, роботодавець, відповідний державний орган, орган місцевого самоврядування, підприємство, установа чи організація зобов'язані передбачити порядок їх оповіщення, евакуації, тимчасового розміщення, забезпечення питною водою, харчуванням, первинною медичною допомогою та повернення або переміщення до безпечного місця.

10. У разі загибелі, смерті, зникнення безвісти, полону, тяжкого поранення, тривалої втрати працездатності або евакуації працівника члени його сім'ї мають право на отримання інформації від роботодавця або іншого уповноваженого суб'єкта про обставини події, місце перебування працівника, порядок отримання належних виплат, страхових сум, компенсацій, документів, речей та іншого майна працівника, якщо така інформація не належить до інформації з обмеженим доступом.

11. Порядок соціального супроводу членів сім'ї працівника, який загинув, помер, зник безвісти, потрапив у полон, отримав тяжке поранення, травму, захворювання або тривалу втрату працездатності під час виконання контракту,

визначається Кабінетом Міністрів України.

12. Порядок забезпечення гарантій безпеки, організації оповіщення, евакуації, тимчасового розміщення, медичного реагування, документування обставин загрози та взаємодії роботодавців із військовими адміністраціями, військовим командуванням, органами місцевого самоврядування та іншими уповноваженими суб'єктами визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 2⁶. Особливості юридичної відповідальності сторін контракту

Особа, яка виконує функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, не може бути притягнута до дисциплінарної, матеріальної або іншої юридичної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання показників результативності, завдань або інших умов контракту, якщо таке невиконання або неналежне виконання було спричинене обставинами, пов'язаними з веденням бойових дій, збройними ураженнями, обстрілами, загрозою оточення, тимчасовою окупацією, евакуацією, руйнуванням або пошкодженням робочого місця, об'єктів критичної інфраструктури, відсутністю електропостачання, зв'язку, доступу до державних електронних інформаційних ресурсів, неможливістю безпечного прибуття до місця виконання функцій або іншими обставинами, що об'єктивно унеможливили виконання відповідних функцій.

Обставини, зазначені в частині першій цієї статті, підлягають обов'язковому врахуванню під час оцінювання результативності виконання функцій, прийняття рішень про виплату надбавок, доплат, заохочень, продовження контракту, зміну його умов або дострокове припинення контракту.

Не допускається зменшення розміру оплати праці, позбавлення обов'язкових надбавок, невиконання передбачених контрактом гарантій, застосування дисциплінарного стягнення, дострокове розірвання контракту з ініціативи роботодавця або інше погіршення становища працівника виключно з підстав невиконання показників результативності, якщо таке невиконання настало внаслідок обставин, передбачених частиною першою цієї статті.

Роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов'язані забезпечити фіксацію обставин, що об'єктивно унеможливили виконання працівником функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів.

Така фіксація може здійснюватися шляхом складення акта, отримання

інформації від військової адміністрації, військового командування, органів місцевого самоврядування, оператора електронних комунікацій, оператора системи розподілу електричної енергії, адміністратора відповідного державного електронного інформаційного ресурсу або іншого уповноваженого суб'єкта.

У разі виникнення обставин, що створюють безпосередню загрозу життю чи здоров'ю працівника, роботодавець, суб'єкт призначення, керівник державної служби або інший уповноважений орган чи посадова особа зобов'язані діяти відповідно до гарантій безпеки та евакуації, визначених статтею 25 цього Закону, зокрема невідкладно вжити заходів щодо оповіщення, евакуації, зміни місця виконання функцій, тимчасового припинення виконання окремих завдань, переведення працівника на іншу ділянку роботи або запровадження іншого безпечного способу виконання функцій.

Працівник не несе відповідальності за відмову від виконання завдання, якщо його виконання в конкретних обставинах створювало очевидну та безпосередню загрозу його життю чи здоров'ю, а роботодавцем, суб'єктом призначення, керівником державної служби або іншим уповноваженим суб'єктом не було забезпечено мінімально необхідних безпекових умов, засобів зв'язку, евакуації, індивідуального захисту або іншого забезпечення, передбаченого законом чи контрактом.

Положення цієї статті не звільняють особу від відповідальності за умисне невиконання трудових, службових чи посадових обов'язків, самовільне залишення місця виконання функцій без наявності об'єктивної загрози життю чи здоров'ю, розголошення інформації з обмеженим доступом, втрату ввіреного майна внаслідок умислу або грубої необережності, корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, а також інші правопорушення, відповідальність за які встановлена законом.

Матеріальна відповідальність працівника за шкоду, заподіяну роботодавцю під час виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України "Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту", у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, застосовується з урахуванням обставин воєнного стану, характеру бойової обстановки, реальної можливості працівника впливати на наслідки, наявності або відсутності його вини, а також вимог Кодексу законів про працю України.

Особливості застосування цієї статті до державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, поліцейських, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, прокурорів, працівників судів, службових осіб інших державних органів та осіб, правовий статус яких визначається спеціальними законами, встановлюються з урахуванням відповідних спеціальних законів.

Стаття 27. Страхування життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності працівника

1. Працівник, який на підставі контракту виконує функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, підлягає обов'язковому страхуванню життя, здоров'я та ризику тривалої втрати працездатності за рахунок роботодавця, відповідного державного органу, органу місцевого самоврядування, підприємства, установи чи організації, з якими укладено контракт.

2. Страхування, передбачене цією статтею, має охоплювати ризики загибелі, смерті, поранення, контузії, каліцтва, травми, захворювання, іншого ушкодження здоров'я, тимчасової втрати працездатності, тривалої втрати працездатності, встановлення інвалідності або стійкого обмеження функціональності, якщо такі наслідки настали у зв'язку з виконанням працівником функцій на територіях, визначених частиною першою цієї статті, або внаслідок обставин, пов'язаних із бойовими діями, обстрілами, збройними ураженнями, мінно-вибуховими предметами, руйнуванням об'єктів інфраструктури, евакуацією чи іншими небезпечними факторами воєнного характеру.

3. Тривалою втратою працездатності для цілей цієї статті вважається втрата працівником здатності виконувати трудові, службові або професійні функції протягом строку, визначеного Кабінетом Міністрів України, унаслідок поранення, травми, захворювання або іншого ушкодження здоров'я, пов'язаного з виконанням контракту.

4. Укладення договору страхування є обов'язковою умовою допуску працівника до виконання функцій на територіях, визначених частиною першою цієї статті, крім випадків виконання невідкладних рятувальних, аварійно-відновлювальних, медичних, правоохоронних, оборонних чи інших невідкладних функцій, передбачених законом. У таких випадках страхування має бути забезпечене невідкладно після фактичного залучення працівника.

5. Страхова виплата не замінює та не зменшує інших гарантій, компенсацій, виплат, допомог, відшкодування шкоди або соціального забезпечення, на які працівник чи члени його сім'ї мають право відповідно до закону, контракту або рішення суду.

6. Забороняється покладати витрати на страхування, передбачене цією статтею, на працівника або здійснювати таке страхування шляхом зменшення його заробітної плати, посадового окладу, надбавок, доплат, компенсацій чи інших гарантованих виплат.

7. Мінімальні умови страхування життя, здоров'я та ризику тривалої втрати

працездатності працівників, які виконують функції на територіях, визначених частиною першою цієї статті, порядок підтвердження страхового випадку, мінімальні розміри страхового покриття та особливості фінансування такого страхування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 2⁸. Постконтрактний захист, реабілітація та гарантії зайнятості працівника

1. Працівник, який завершив виконання функцій за контрактом на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, має право на постконтрактний захист.

2. Постконтрактний захист включає:

обов’язковий медичний огляд після завершення виконання функцій;

психологічну підтримку та, у разі потреби, психологічну реабілітацію;

медичну реабілітацію у разі поранення, травми, захворювання, виснаження, тривалої втрати працездатності або іншого ушкодження здоров’я, пов’язаного з виконанням контракту;

збереження місця роботи, посади або надання рівнозначної посади після завершення строку дії контракту, якщо інше не передбачено законом;

заборону звільнення з ініціативи роботодавця протягом трьох місяців після завершення контракту, крім випадків ліквідації підприємства, установи, організації, вчинення працівником грубого дисциплінарного проступку, набрання законної сили обвинувальним вироком суду або інших підстав, прямо передбачених законом;

переважне право на продовження трудових або службових відносин у разі скорочення чисельності чи штату працівників протягом шести місяців після завершення контракту;

соціальний супровід у разі встановлення працівнику тривалої втрати працездатності, інвалідності або стійкого обмеження функціональності.

3. Не допускається звільнення працівника, відмова у продовженні трудових або службових відносин, зменшення оплати праці, позбавлення премій, надбавок, доплат чи інших гарантій з підстав, пов’язаних із наслідками виконання ним функцій на територіях, визначених частиною першою цієї статті, зокрема у зв’язку з пораненням, травмою, захворюванням, психологічним виснаженням, тривалою втратою працездатності або проходженням реабілітації.

4. У разі якщо працівник за станом здоров’я після завершення контракту не може виконувати попередню роботу або проходити службу на попередній посаді, роботодавець, суб’єкт призначення, керівник державної служби або

інший уповноважений суб'єкт зобов'язаний запропонувати такому працівнику іншу роботу або посаду, що відповідає його стану здоров'я, професійній компетентності та висновкам медичних документів, за наявності такої роботи або посади.

5. Час проходження медичного огляду, лікування, психологічної допомоги або реабілітації, пов'язаних із наслідками виконання контракту, не може вважатися прогулом, порушенням трудової чи службової дисципліни та не може бути підставою для звільнення або іншого погіршення становища працівника.

6. Порядок постконтрактного медичного огляду, психологічної підтримки, реабілітації, соціального супроводу та реалізації гарантій зайнятості працівників, визначених цією статтею, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 2⁹. Особливості відповідальності за майно, надане працівнику для виконання функцій

1. Майно, обладнання, техніка, засоби зв'язку, засоби індивідуального захисту, документи, носії інформації, транспортні засоби, службове житло, інше майно або матеріальні цінності, надані працівнику для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України "Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту", у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, підлягають обліку, передачі, використанню, поверненню або списанню в порядку, визначеному законом, контрактом та актами роботодавця.

2. Працівник зобов'язаний вживати розумних і можливих у відповідних обставинах заходів для збереження майна, переданого йому для виконання функцій.

3. Працівник не несе матеріальної відповідальності за втрату, пошкодження, знищення або неможливість повернення майна, якщо це сталося внаслідок бойових дій, обстрілів, збройних уражень, мінно-вибухових подій, пожежі, руйнування робочого місця, евакуації, тимчасової окупації, захоплення території, відсутності безпечного доступу до майна, втрати зв'язку, відсутності електропостачання, неможливості транспортування або інших обставин воєнного характеру, на які працівник об'єктивно не міг вплинути.

4. Матеріальна відповідальність працівника за майно, передбачене цією статтею, допускається лише за наявності його вини, доведеного причинного зв'язку між діями або бездіяльністю працівника та заподіяною шкодою, а також реальної можливості працівника запобігти такій шкоді в конкретних безпекових умовах.

5. Повна матеріальна відповідальність працівника за майно, надане для виконання функцій на територіях, визначених частиною першою цієї статті, допускається лише у випадках, прямо передбачених законом, з урахуванням

обставин воєнного стану, бойової обстановки та фактичної можливості працівника забезпечити збереження такого майна.

6. Списання майна, втраченого, пошкодженого або знищеного внаслідок бойових дій, обстрілів, евакуації, руйнування об'єктів інфраструктури або інших обставин воєнного характеру, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, без покладення відповідальності на працівника за відсутності його вини.

7. Умови контракту, які покладають на працівника безумовну відповідальність за майно незалежно від наявності вини, бойової обстановки, евакуації, збройних уражень або інших обставин воєнного характеру, є нікчемними.»;

доповнити статтями 10-1 – 10-4 такого змісту:

«Стаття 10¹. Оплата праці за контрактом для виконання функцій у зоні активних бойових дій

1. Працівникам, які виконують функції на підставі контракту, передбаченого статтею 2¹ цього Закону, встановлюється спеціальний режим оплати праці.

2. Така оплата праці складається з:

основної заробітної плати або посадового окладу;

обов'язкової надбавки за виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів;

додаткової надбавки за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю;

заохочень від роботодавця.

3. Заохочення від роботодавця є складовою частиною оплати праці та можуть включати службове житло, компенсацію житлово-комунальних витрат, страхування життя і здоров'я, транспортне забезпечення, одноразові виплати за безперервне виконання функцій та інші виплати, визначені законом або контрактом.

4. Оплата праці за контрактом для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів не може бути нижчою за мінімальні гарантії, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10². Фонд оплати праці та фонд заохочень для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. Для працівників, які виконують функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, роботодавець формує окремий фонд оплати праці.

2. У складі фонду оплати праці окремо формується фонд заохочень, призначений для фінансування житла, страхування, транспортного забезпечення та інших заходів кадрового утримання.

3. Фонд заохочень не може формуватися шляхом зменшення основної заробітної плати працівника.

4. Кабінет Міністрів України визначає мінімальні нормативи формування фонду заохочень для державних органів, бюджетних установ і органів місцевого самоврядування, працівники яких виконують функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів.

Стаття 10³. Фонд житла для працівників, які виконують функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів

1. Для забезпечення виконання функцій держави, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів створюється фонд житла для працівників, які виконують функції в такій зоні на підставі контракту.

2. Житло з цього фонду має статус службового житла тимчасового користування і надається виключно на строк дії контракту.

3. Фонд житла формується із:

житлових приміщень державної власності;

житлових приміщень комунальної власності;

службових жилих приміщень та гуртожитків;

житла, придбаного, збудованого, реконструйованого або відремонтованого за рахунок коштів державного чи місцевих бюджетів;

житла, переданого державі або територіальній громаді в установленому законом порядку;

безхазяйного нерухомого майна після його взяття на облік, передачі та оформлення права власності в установленому законом порядку;

іншого житла, набутого державою або територіальною громадою на законних підставах.

4. Використання приватного житла для потреб фонду допускається виключно у випадках та порядку, прямо встановлених законом, з додержанням гарантій компенсації.

5. Після припинення контракту працівник зобов'язаний звільнити житло з фонду у строк, встановлений Кабінетом Міністрів України.

6. Житло з фонду не підлягає приватизації, відчуженню працівником, передачі у піднайм або використанню не за цільовим призначенням.

Стаття 10⁴. Податкова гарантія для осіб, які виконують функції на територіях активних бойових дій

1. У період дії воєнного стану та протягом п'яти років після його припинення або скасування доходи осіб, які фактично та особисто виконують функції на відповідних територіях у значенні Закону України "Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту", у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, підлягають спеціальному режиму оподаткування відповідно до Податкового кодексу України.

2. Спеціальний режим оподаткування, передбачений цією статтею, застосовується до заробітної плати, посадового окладу, грошового забезпечення, обов'язкових і додаткових надбавок, доплат, премій, заохочень, одноразових виплат та інших виплат, нарахованих особі у зв'язку з фактичним та особистим виконанням функцій на територіях, визначених частиною першою цієї статті.

3. Податок на доходи фізичних осіб із доходів, визначених частиною другою цієї статті, не утримується та не сплачується, а сума, яка відповідно до загальних правил оподаткування підлягала б утриманню як податок на доходи фізичних осіб, залишається у розпорядженні такої особи та виплачується їй у складі

належного доходу.

4. Застосування спеціального режиму оподаткування не може бути підставою для зменшення розміру нарахованої заробітної плати, посадового окладу, грошового забезпечення, надбавок, доплат, премій, заохочень, компенсацій або інших виплат, передбачених законом, контрактом чи актом роботодавця.

5. Спеціальний режим оподаткування не застосовується до доходів, нарахованих за періоди дистанційної, надомної, епізодичної або формальної роботи, а також за виконання окремих завдань з іншої території, що не належить до територій, визначених частиною першою цієї статті.

6. Порядок підтвердження права особи на застосування спеціального режиму оподаткування, передбаченого цією статтею, визначається Кабінетом Міністрів України.».

Закон України «Про державну службу» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 4, ст.43):

частину третю статті 13 доповнити пунктами 19 - 25 такого змісту:

«19) координує в межах повноважень кадрове забезпечення державних органів державними службовцями для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів;

20) веде централізований облік кадрової потреби державних органів у державних службовцях для виконання функцій на територіях, визначених пунктом 19 цієї частини;

21) формує та веде кадровий резерв державних службовців та інших осіб, які можуть бути залучені до виконання функцій на територіях, визначених пунктом 19 цієї частини, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

22) розробляє та подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо типової форми контракту про проходження державної служби для виконання функцій на територіях, визначених пунктом 19 цієї частини;

23) здійснює методичне забезпечення застосування вахтового методу проходження державної служби на територіях, визначених пунктом 19 цієї частини;

24) розробляє методичні рекомендації щодо документального підтвердження фактичного та особистого виконання державними службовцями функцій на територіях, визначених пунктом 19 цієї частини;

25) здійснює моніторинг застосування державними органами гарантій оплати праці, страхування, безпекових, евакуаційних, житлових,

постконтрактних та інших гарантій державних службовців, які виконують функції на територіях, визначених пунктом 19 цієї частини;».

У зв'язку з чим пункт дев'ятнадцятий вважати пунктом двадцять шостим;

частину другу статті 18 після слів «укладання та розривання контрактів про проходження державної служби» доповнити словами та знаками «, у тому числі контрактів про проходження державної служби для виконання функцій на територіях активних бойових дій, а також документальне підтвердження фактичного та особистого виконання державними службовцями функцій на таких територіях,».

статтю 41 доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Переведення державного службовця для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, здійснюється виключно за його згодою, крім випадків, прямо передбачених законом.

Таке переведення не може бути прихованим дисциплінарним стягненням, способом погіршення умов проходження державної служби або підставою для зменшення рівня оплати праці, гарантій чи компенсацій, передбачених законом.»;

статтю 42 доповнити частиною сьомою такого змісту:

«7. Направлення державного службовця у службове відрядження на території активних бойових дій, а також на території активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси, включені до відповідного переліку територій у порядку, встановленому законодавством, допускається лише за умови визначення завдання, строку, місця виконання функцій, порядку оповіщення, евакуації, забезпечення зв'язком, доступом до укриттів або інших місць безпечного перебування та компенсації витрат, пов'язаних із таким відрядженням.

Службове відрядження саме по собі не є підставою для набуття статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, якщо державний службовець не виконував фактично та особисто функції на відповідній території у порядку, визначеному законом.»;

статтю 44 доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. Під час оцінювання результатів службової діяльності державного службовця, який виконував функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних

електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, обов'язково враховуються обставини, пов'язані з веденням бойових дій, обстрілами, евакуацією, руйнуванням або пошкодженням робочого місця, відсутністю електропостачання, зв'язку, доступу до державних електронних інформаційних ресурсів, неможливістю безпечного прибуття до місця виконання функцій або іншими обставинами воєнного характеру, що об'єктивно вплинули на можливість виконання визначених завдань і показників результативності.

Невиконання або неналежне виконання показників результативності, спричинене такими обставинами, не може саме по собі бути підставою для негативної оцінки службової діяльності, позбавлення передбачених законом гарантій, дострокового розірвання контракту або іншого погіршення становища державного службовця.»;

статтю 50 доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. Державним службовцям, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, за періоди фактичного та особистого виконання ними функцій на відповідних територіях встановлюється спеціальний режим оплати праці.

Такий спеціальний режим оплати праці включає:

посадовий оклад;

надбавку за вислугу років;

надбавку за ранг державного службовця;

обов'язкову надбавку за виконання функцій на відповідних територіях;

додаткову надбавку за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю;

компенсаційні, гарантійні та заохочувальні виплати, пов'язані з фактичним та особистим виконанням функцій на відповідних територіях;

інші виплати, передбачені законом.

Обов'язкова надбавка за виконання функцій на відповідних територіях, додаткова надбавка за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров'ю, компенсаційні, гарантійні, заохочувальні та інші виплати, пов'язані з виконанням таких функцій, не враховуються при обчисленні розміру заробітної плати для забезпечення її мінімального розміру.

Застосування податкових гарантій, страхових виплат, компенсацій, житлового, транспортного, медичного, евакуаційного або іншого забезпечення не може бути підставою для зменшення посадового окладу, надбавки за вислугу років, надбавки за ранг державного службовця, обов'язкових і додаткових

надбавок, премій, компенсацій, заохочень чи інших виплат.»;

статтю 52 доповнити частиною такого змісту:

«7. Державним службовцям, які фактично та особисто виконують функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, за відповідні періоди встановлюються:

обов’язкова надбавка за виконання функцій на таких територіях;

додаткова надбавка за виконання функцій в умовах безпосередньої загрози життю та здоров’ю;

компенсаційні виплати, пов’язані з проживанням, харчуванням, транспортуванням, зв’язком, медичним забезпеченням, евакуацією та іншими витратами;

інші гарантійні та компенсаційні виплати, передбачені законом.

Мінімальні розміри таких надбавок і порядок їх виплати визначаються Кабінетом Міністрів України».

статтю 54 доповнити частинами третьою - шостою такого змісту:

«3. Державному службовцю, який фактично та особисто виконує функції на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, може надаватися службове житло тимчасового користування на строк фактичного виконання таких функцій або строк дії відповідного контракту.

4. Службове житло тимчасового користування, надане відповідно до частини третьої цієї статті, не підлягає приватизації, відчуженню, передачі у піднайм або використанню не за цільовим призначенням.

5. Після припинення фактичного виконання функцій на відповідних територіях або припинення контракту державний службовець зобов’язаний звільнити службове житло тимчасового користування у строк і порядку, визначені Кабінетом Міністрів України.

6. Порядок надання, користування, обліку та звільнення службового житла тимчасового користування для державних службовців, які виконують функції на територіях, визначених частиною третьою цієї статті, визначається Кабінетом Міністрів України.»;

статтю 55 доповнити частинами третьою - сьомою такого змісту:

«3. У разі виконання державним службовцем функцій на відповідних територіях у значенні Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, у тому числі під час виконання функцій, пов’язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, керівник державної служби зобов’язаний забезпечити мінімально необхідні безпекові умови.

4. До мінімально необхідних безпекових умов належать:
визначення порядку оповіщення про загрозу;
забезпечення засобами зв’язку та резервними каналами комунікації;
доступ до укриттів або інших місць безпечного перебування;
визначення маршрутів евакуації та місць збору;

забезпечення засобами індивідуального захисту у випадках, коли характер виконання функцій або безпекова ситуація цього потребують;

забезпечення первинного медичного реагування;

визначення відповідальних осіб за координацію евакуації, ротації, заміни державних службовців та підтримання зв’язку з ними.

5. Державний службовець до початку виконання функцій на відповідних територіях має бути письмово або в інший документально підтверджуваний спосіб поінформований про безпекові ризики, порядок дій у разі обстрілу, евакуації, втрати зв’язку, руйнування робочого місця, припинення електропостачання, неможливості доступу до державних електронних інформаційних ресурсів або виникнення іншої обставини, що створює загрозу його життю чи здоров’ю.

6. Державний службовець має право відмовитися від виконання конкретного службового завдання, якщо його виконання в наявних обставинах створює очевидну та безпосередню загрозу його життю чи здоров’ю, а керівником державної служби або іншим уповноваженим суб’єктом не забезпечено мінімально необхідних безпекових умов, передбачених законом.

7. Евакуація державного службовця, залишення ним місця виконання функцій у зв’язку з очевидною та безпосередньою загрозою життю чи здоров’ю, а також тимчасове припинення виконання функцій у зв’язку з такою загрозою не можуть вважатися прогулом, порушенням службової дисципліни або підставою для притягнення державного службовця до дисциплінарної, матеріальної чи іншої юридичної відповідальності.»;

статтю 65 доповнити частиною четвертою такого змісту:

«4. Не є дисциплінарним проступком відмова державного службовця від виконання конкретного службового завдання або тимчасове припинення виконання функцій, якщо виконання такого завдання в наявних обставинах

створювало очевидну та безпосередню загрозу його життю чи здоров'ю, а керівником державної служби або іншим уповноваженим суб'єктом не було забезпечено мінімально необхідних безпекових умов, передбачених законом, контрактом або актами Кабінету Міністрів України».

доповнити статтю 80-1 такого змісту:

«Стаття 80¹. Особливості матеріальної відповідальності державного службовця за майно, надане для виконання функцій на територіях активних бойових дій

1. Майно, обладнання, техніка, засоби зв'язку, засоби індивідуального захисту, документи, носії інформації, транспортні засоби, службове житло, інше майно або матеріальні цінності, надані державному службовцю для виконання функцій на відповідних територіях у значенні Закону України «Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту», у тому числі під час виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням функціонування державних електронних інформаційних ресурсів, реєстрів, інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів, підлягають обліку, передачі, використанню, поверненню або списанню в порядку, визначеному законом, контрактом та актами державного органу.

2. Державний службовець зобов'язаний вживати розумних і можливих у відповідних обставинах заходів для збереження майна, переданого йому для виконання функцій.

3. Державний службовець не несе матеріальної відповідальності за втрату, пошкодження, знищення або неможливість повернення майна, якщо це сталося внаслідок бойових дій, обстрілів, збройних уражень, мінно-вибухових подій, пожежі, руйнування робочого місця, евакуації, тимчасової окупації, захоплення території, відсутності безпечного доступу до майна, втрати зв'язку, відсутності електропостачання, неможливості транспортування або інших обставин воєнного характеру, на які державний службовець об'єктивно не міг вплинути.

4. Матеріальна відповідальність державного службовця за майно допускається лише за наявності його вини, доведеного причинного зв'язку між його діями або бездіяльністю та заподіяною шкодою, а також реальної можливості запобігти такій шкоді в конкретних безпекових умовах.

5. Повна матеріальна відповідальність державного службовця за майно, надане для виконання функцій на відповідних територіях, допускається лише у випадках, прямо передбачених законом, з урахуванням обставин воєнного стану, бойової обстановки та фактичної можливості державного службовця забезпечити збереження такого майна.

6. Списання майна, втраченого, пошкодженого або знищеного внаслідок бойових дій, обстрілів, евакуації, руйнування об'єктів інфраструктури

або інших обставин воєнного характеру, здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, без покладення відповідальності на державного службовця за відсутності його вини.

7. Умови контракту, які покладають на державного службовця безумовну відповідальність за майно незалежно від наявності вини, бойової обстановки, евакуації, збройних уражень або інших обставин воєнного характеру, є нікчемними»;

Житлового кодексу України:

Статтю 127 доповнити новою частиною такого змісту:

«Для тимчасового проживання осіб, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, та які фактично і особисто виконують трудові, службові, управлінські, рятувальні, правоохоронні, судові, адміністративні, технічні, експлуатаційні, комунальні, цифрові або інші суспільно необхідні функції на відповідних територіях у значенні зазначеного Закону, можуть створюватися спеціальні гуртожитки або використовуватися гуртожитки державної чи комунальної власності»;

статтю 128 доповнити новою частиною такого змісту:

«Жила площа в гуртожитках для осіб, зазначених у частині третій статті 127 цього Кодексу, надається на строк фактичного та особистого виконання ними відповідних функцій або на строк дії контракту, якщо такий контракт укладено, за рішенням відповідного органу державної влади, військової адміністрації, органу місцевого самоврядування, адміністрації підприємства, установи чи організації, у власності, управлінні або користуванні яких перебуває гуртожиток, або які залучають таких осіб до виконання відповідних функцій»;

статтю 132-1 доповнити новою частиною такого змісту:

«Жилі приміщення з фондів житла для тимчасового проживання можуть також надаватися особам, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до Закону України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, та які на підставі контракту або іншої законної підстави фактично і особисто виконують трудові, службові або інші суспільно необхідні функції на відповідних територіях у значенні зазначеного Закону, якщо такі особи у зв’язку з характером виконання відповідних функцій потребують тимчасового проживання за місцем їх виконання або поблизу нього».

Статтю 132-2 після частини першої доповнити новими частинами такого змісту:

«Особи, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій відповідно до Закону України “Про статус

учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту”, та які фактично і особисто виконують трудові, службові або інші суспільно необхідні функції на відповідних територіях у значенні зазначеного Закону, можуть забезпечуватися жилими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання незалежно від умов, визначених частиною першою цієї статті.

Підставою для надання жилого приміщення особам, зазначеним у частині другій цієї статті, є контракт або інша законна підстава виконання відповідних функцій, а також документальне підтвердження фактичного та особистого виконання ними функцій на відповідних територіях.

Жиле приміщення особам, зазначеним у частині другій цієї статті, надається на строк фактичного та особистого виконання відповідних функцій або на строк дії контракту, якщо такий контракт укладено, але не довше строку збереження підстав для користування таким жилим приміщенням.

Право користування жилим приміщенням особами, зазначеними у частині другій цієї статті, припиняється достроково у разі припинення фактичного та особистого виконання відповідних функцій, припинення або розірвання контракту, скасування статусу учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій у порядку, визначеному Законом України “Про статус учасників забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, гарантії їх соціального захисту, порушення правил користування жилим приміщенням або з інших підстав, установлених законом.».

6. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати фінансово-економічне обґрунтування джерел фінансування для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

затвердити порядок створення, використання та обліку спеціальних гуртожитків для тимчасового проживання осіб, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій;

затвердити порядок надання жилої площі в гуртожитках особам, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, на строк фактичного та особистого виконання ними відповідних функцій або на строк дії контракту;

затвердити особливості надання, користування, обліку, звільнення та повернення жилих приміщень з фондів житла для тимчасового проживання особами, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій;

визначити порядок документального підтвердження фактичного та особистого виконання особою трудових, службових або інших суспільно необхідних функцій на відповідних територіях як підстави для надання жилої площі в гуртожитку або жилого приміщення з фондів житла для тимчасового проживання;

визначити порядок припинення права користування жилими приміщеннями, наданими особам, яким надано статус учасника забезпечення життєдіяльності на територіях активних бойових дій, у разі припинення фактичного та особистого виконання відповідних функцій, припинення або розірвання контракту, скасування статусу у порядку, визначеному законом, порушення правил користування жилим приміщенням або з інших підстав, установлених законом, з урахуванням того, що припинення права користування жилим приміщенням саме по собі не є підставою для припинення або втрати такого статусу;

визначити порядок взаємодії органів державної влади, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій щодо формування потреби у гуртожитках і жилих приміщеннях з фондів житла для тимчасового проживання для осіб, які виконують функції на територіях активних бойових дій;

передбачити особливості евакуації, тимчасового розміщення та повернення осіб, які проживають у гуртожитках або жилих приміщеннях з фондів житла для тимчасового проживання у зв'язку з виконанням функцій на територіях активних бойових дій, у разі виникнення безпосередньої загрози їх життю чи здоров'ю.

**Голова
Верховної Ради України**

